

Recenzije.

Alexius Petrani, De relatione juridica inter diversos ritus in Ecclesia Catholica. Taurini — Romae 1930. ap. M. E. Marietti. Str. 1—107. Cijena Lira 6.—.

Auktor obrađuje pravne međuobredne odnose u katoličkoj Crkvi. Sadržaj pokazuje analitičko kazalo: Pars prima. § 1. Varii ritus in Ecclesia catholica, § 2. Catholici ad ecclesiam orientalem pertinentes, § 3. De suprema in ritus orientales moderandos auctoritate, § 4. Sedes Romana et ritus orientales, § 5. De proprio uniuscuiusque fidelium ritu, § 6. De mutatione proprii ritus, § 7. De transitu a ritu latino ad orientalem, § 8. De transitu ab orientali ritu ad alium, § 9. De christifidelium per praelatos regimine. — Pars altera. De mutua accomodatione rituum in conficiendis, ministrandis ac suscipiendis sacramentis. § 1. De rituum prohibita commixtione, § 2. De certo ordine in sacramentorum administratione, § 3. De baptismo, § 4. De confirmatione, § 5. De sacrificio eucharistico, § 6. De ss. communionem, § 7. De poenitentia, § 8. De extrema unctione, § 9. De ordine, § 10. De matrimonio, § 11. De temporibus sacris eorumque observatione.

Prikazivanje je u glavnom uspješno. Primjetili bi ovo: Na str. 3. veli auktor: »Nonnullis solum in dioecesibus Slavorum Dalmatiae, qui retinent ritum romanum, adhibetur lingua slavica«. To je dašto netočno. Na str. 81. izražava se auktor o toj stvari točnije: »In nonnullis ecclesiis Slavorum meridionalium, nempe in provinciis Goritiensi, Iadrensi et Zagrebiensi, adhibetur in liturgia lingua palaeoslavica, servato in reliquis ritu romano«. — Prikaz o postanku raznih obreda (str. 1—7) odveć je kratak. — Klauzulu § 3. kan. 38. »nisi jure particulari aliud cautum sit« ne odnosi se po auktoru samo na povratak žene u raniji obred, čemu se protivi interpunkcija. — Auktor (str. 40) drži, da § 3. kan. 98. nije ukinut dekret kongr. de Prop. Fide dd. 20. Nov. 1838., koji izriče, da se prijelaz sa jednog katoličkog istočnog obreda na drugi katolički istočni obred dostaje dozvola Ordinarija a quo i Ordinarija ad quem, ako se u jednom i drugom obredu rabi ista materija pri sv. Euharistiji. Ovo ne smatramo ispravnim, jer § 3. kan. 98. traži dozvolu sv. Stolice naprosto za svaki prijelaz sa jednog katoličkog obreda na drugi katolički obred. — Na str. 98. veli auktor: »Hodie omnes orientales uniti, et acatholici saltem practice, consentiunt cum latinis et admittunt necessitatem coronationis seu benedictionis sacerdotalis ad matrimonium christianum valide contrahendum«.

Nikako ne stoji, da bi po katoličkom pravu »benedictio sacerdotalis« potrebna bila za valjano sklapanje braka.

Dr. I. A. Ruspini.

Repertorium juridicum ecclesiasticum (pag. 70), Romae, apud Epherides Ius Pontificium, 1932.

Nazočna zbirka rješenja i tumačenja Sv. Stolice (Odbora za aut. tum. kan. Zakonika, Kongregacija, Penitencijarije itd.) obuhvata rješenja i tumačenja izdana od g. 1918—1931. na osnovu Zakonika. Ne donosi tekst samih rješenja i tumačenja, već smisao njihov. U svemu sadrži 432 rješenja i tumačenja. Na koncu nalazi se alfabetsko stvarno kazalo. Zbirku je priredio i kao »Supplementum« izdao uvaženi rimski časopis »Jus Pontificium«. Preporučamo.

Dr. I. A. Ruspini.

Gommarus Michiels O. M. C.; Principia generalia de personis in Ecclesia (pag. 17+598). Lublin — Polonia.

Nazočni komentar obraduje ciglih 20 kanona Zakonika (87—106) na 578 stranica. Što smo svojedobno rekli za auktorov komentar I. knjige Zakonika (Bogosl. Smotra, 1930, str. 135) možemo i za ovaj komentar izjaviti: da spada svakako i po mnoštvu gradiva i po temeljitoj obradbi među najpotpunija i najbolja djela te vrsti; da se odlikuje naročito tim, što auktor sva teža mjesta i zamršenija pitanja sa svih strana osvjetljuje, a i svoje mišljenje redovno uvjerljivim dokazima utvrđuje. I u nazočnom komentaru upotrebljena su najnovija rješenja sv. Stolice; literatura navodi se obilna.

Ističemo neke točke. Pri kan. 87. opaža auktor (str. 16) da osim cenzure i vindikativna kazna sprečava vršenje prava. — Frazu »censetur pubes« kanona 88. § 2. označuje prema autoru (str. 20) neoborivu predmjevu (praesumptio juris et de jure). — Kan. 88. § 2. u vezi sa kan. 2230. tumači auktor (str. 29—32) tako, da su ženske »in criminalibus«, jednako kao i muškarci, puberes tek navršenom 14. godinom. — Frazu kan. 89 »iis exceptis in quibus ius minores a patria potestate exemptos habet« tumači auktor (str. 46) ovako: »exemptio facita, seu melius implicita, tunc verificatur, quando legislator positive ponit quamdam regulam, in cuius plico abscondita sed indubitata et facile manifestabilis continetur exemptio supra dicta, tamquam conclusio in principio, effectus in causa, pars in toto, species in genere, conditio sine qua non. Hoc verificatur v. g. quoad electionem status clericalis per receptionem ordinum; ex una parte enim legislator ad tonsuram ordinesque minores etiam minores habet idoneos (can. 973, 974), ex altera vero in can. 971 statuit »quod nefas est (pro omnibus ergo etiam pro parentibus) quemquam cogere vel canonice idoneum ab eodem avertere«; si autem parentes non habent ius canonice idoneum a statu clericali avertere, ergo nec minor per se tenetur obedire parentibus invitis«. — Odredba kan. 90. § 1. važi po auktoru i za zakonitu posinjenu djecu. — Na str. 151—152. zastupa auktor mišljenje, da u smislu Zakonika postoji i nepravo zakonsko prebivalište, kako participovano (mutuum), tako i vlastito (proprium). — Na str. 166—168. izlažu se potanko prebivališta što ih ista osoba može skupno da imade. — Pri zapreci krvnog srodstva u 3/1 i 2/1 kolijenu pobočne loze mora se po mišljenju